

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinuma projekts par tematu “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas valstu pārvaldes iestāžu sadarbības risinājumiem (ISA)”

COM(2008) 583 galīgā redakcija – 2008/0185 (COD)

(2009/C 218/07)

Padome saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 156. pantu 2008. gada 14. oktobrī nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu

“Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas valstu pārvaldes iestāžu sadarbības risinājumiem (ISA)”

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Transporta, enerģētikas, infrastruktūras un informācijas sabiedrības specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2009. gada 29. janvārī. Ziņotājs — PEZZINI kgs.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 451. plenārajā sesijā, kas notika 2009. gada 25. un 26. februārī (25. februāra sēdē), ar 130 balsīm par un 1 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi un ieteikumi.

1.1. Komiteja atbalsta Komisijas iniciatīvu sākt īstenot ISA programmu un ir pārliecināta, ka minētā programma ļaus arī turpmāk efektīvi un rezultatīvi nodrošināt un pilnveidot sadarbību jaunajās un sarežģītajās Eiropas vienotā tirgus sistēmās.

1.2. EESK uzskata, ka Līgumā paredzētās brīvības konkrētai nodrošināšanai ir svarīgi pilnībā ieviest sadarbības mehānismu, kas dotu labumu ne tikai administrācijām un iestādēm, bet arī iedzīvotājiem un organizētai pilsoniskajai sabiedrībai kopumā.

1.3. Acīmredzams, jāīsteno īpaša stratēģija, lai nodrošinātu personu un ekonomikas datu aizsardzību, kā EESK to vairākkārt uzsvērusi atzinumos⁽¹⁾: “Informācijas drošības aspekts nekādā gadījumā nevar būt nodalīts no personas datu aizsargāšanas nostiprināšanas un no brīvību aizsardzības, kuras garantē Eiropas Cilvēktiesību konvencija”.

1.4. Komiteja uzsver, ka lietotājiem jābūt pieejamām savstarpēji savienotām sistēmām, kas jau iegādes brīdī nodrošina datu aizsardzību neatkarīgi no tā, vai tie būtu personas, rūpnieciskie vai administratīvie dati. Tādēļ, no juridiskā viedokļa raugoties, nekavējoties jāizveido Eiropas sankciju un apsūdzību izvirzīšanas sistēma, ko piemēro lietotājiem, kuri ļaunprātīgi izmanto tīklu un datus; tādējādi rodas arī iespēja sekmēt juridisko procedūru savietojamību Eiropas Savienībā.

1.5. Komiteja uzskata, ka līdz šim veiktie pasākumi ir nepietiekami, lai novērstu tirgus sadrumstalotību un savstarpēji savienoto, interaktīvo un pieejamo valsts pārvaldes iestāžu sistēmai patiešām piešķirtu Eiropas dimensiju.

1.6. Komiteja aicina ne tikai īstenot ISA programmas priekšlikumu, bet arī paredzēt spēcīgu Kopienas iniciatīvu, kas dalībvalstīm un Komisijai uzliek par pienākumu izmantot saistošus instrumentus, kuri sniedz jaunu drošību un dinamismu kopīgai pastiprinātās sadarbības sistēmai.

1.7. Jaunajā Eiropas sadarbības stratēģijā un kopējā regulējumā jānosaka Kopienas politiskās prioritātes, kas paredz lielāku ieguldījumu kopējo instrumentu, sistēmu un pakalpojumu jomā, kā arī skaidras budžeta aplēses.

1.8. EESK uzskata, ka jāpanāk digitāla konverģence, kas nodrošina

— aprīkojuma, platformu un pakalpojumu pilnīgu savietojamību,

— drošību un izturību,

— identiskumu un tiesību pārvaldību,

— pieejamību un vienkāršu lietošanu,

— no valodas neatkarīgu tehnisku struktūru un IT sistēmu izmantošanu,

⁽¹⁾ Sk. atzinumu par tematu “Droša informācijas sabiedrība” (CESE), ziņotājs — Pezzini kgs, OV C 97, 18.04.2007., 21. lpp.

— būtisku palīdzību un pastāvīgu apmācību lietotājiem, jo īpaši vājākajām grupām ⁽¹⁾,

lai nepieļautu “digitālo atstumtību” un nodrošinātu augsta līmeņa uzticamību un uzticēšanos lietotāju un pakalpojumu sniedzēju attiecībās.

1.9. EESK uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt labāku kooperāciju un sadarbību ar citām Kopienas programmām, kas veicina jaunu ideju un risinājumu rašanu Eiropas sadarbības jomā.

1.10. Komiteja uzsver, ka e-pārvaldībā svarīga nozīme ir atklātā pirmkoda programmatūrai, lai nodrošinātu drošību un ilgtspēju, kā arī informācijas maksājumu konfidencialitāti un pirmkoda pieejamību, un uzskata, ka jāveicina atklātā pirmkoda programmatūras izmantošana, kas pārvaldes iestādēm ļauj pētīt, nomainīt, izplatīt un atkārtoti izmantot augstvērtīgu programmatūru risinājumus.

1.11. Komiteja uzskata, ka daudzās jomās jāstiprina Eiropas sadarbības sistēmas pamatprincipu kopums, kurā ir ietverti kopīga prioritāšu redzējuma politiskie aspekti, tiesību aktu saskaņošanas juridiskie aspekti, kā arī tehniskie, semantiskie un organizatoriskie aspekti.

1.12. Komiteja uzskata, ka būtu jāizstrādā Eiropas metode, kā aprēķināt izmaksu lietderību pārvaldes iestāžu ieviestajiem sadarbības pakalpojumiem (PEGS).

1.13. Komiteja uzskata, ka būtisks priekšnoteikums iniciatīvas sekmīgai īstenošanai ir izglītības un informācijas kampaņas rīkošana. Lai saskaņā ar kopēju attīstības regulējumu dažādās valstīs izplatītu, atbalstītu un virzītu iestāžu darbību, svarīgi ir organizēt arī sociālo un pilsonisko dialogu Eiropas līmenī un regulāras konferences par tiešsaistes pakalpojumiem.

2. Ievads

2.1. Kopš deviņdesmitajiem gadiem ar straujo attīstību informācijas un sakaru tehnoloģiju jomā notikušas ievērojamas pārmaiņas sadarbības jomā, kurā darbojas pārvaldes iestādes,

⁽¹⁾ “Vājākās grupas” attiecas gan uz jauniešiem, gan uz gados vecākiem cilvēkiem, kuri ir maz apmācīti interneta lietošanā, kā arī uz tiem, kam trūkst interneta piekļuvei nepieciešamo līdzekļu.

uzņēmumi, darba ņēmēji un iedzīvotāji. E-pārvaldības pārrobežu pakalpojumu attīstību vairāk nekā jebkad ir veicinājis integrācijas līmenis Eiropas vienotajā tirgū.

2.2. Komiteja arī pavisam nesen ir uzsvērusi, ka “publisko iestāžu pielāgošanās tiešsaistes pakalpojumiem nozīmē modernizāciju, uzlabojot iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu kvalitāti, elastīgumu un ienesīgumu, valsts līdzekļu efektīvu izmantošanu, izmaksu samazināšanu, iedzīvotāju apmierinātības līmeņa paaugstināšanu, dažādu publiskās pārvaldes iestāžu integrāciju un administratīvo procesu vienkāršošanu” ⁽²⁾.

2.3. Mančesteras deklarācijā ⁽³⁾ ir uzsvērts, ka vieni no svarīgākajiem Eiropas e-pārvaldības stratēģijas aspektiem ir sadarbība un konverģence.

2.4. Komiteja vairākkārt ir paudusi savu viedokli minētajā jautājumā ⁽⁴⁾, kā arī par daudziem ierosinātajiem tiesību aktiem, kuru īstenošanai nepieciešamas sadarbības struktūras, piemēram, par Direktīvu 2006/123/EK (pakalpojumi), Direktīvu 2004/18/EK (publiskais iepirkums), Direktīvu 2007/2/EK (INSPIRE), Direktīvu 2003/98/EK (valsts sektora informācija).

2.5. Komiteja arī vairākkārt ir atbalstījusi Komisijas īpašās iniciatīvas ⁽⁵⁾, kas ļāva uzsākt administrāciju datu elektroniskās apmaiņas programmas IDA I (1995–1999), IDA II (1999–2004) un IDABC (2005/2009), kuras ir iepriekšējie posmi skatāmajam lēmuma priekšlikumam par jauno programmu ISA — programmu Eiropas valstu pārvaldes iestāžu sadarbības risinājumiem (2010–2015).

⁽²⁾ Sal. ar atzinumu par tematu “i2010 e-pārvaldības rīcības plāns” (CESE), ziņotājs — *Hernández Bataller*, OV C 325, 30.12.2006., 78. lpp.

⁽³⁾ Sk. <http://archive.Cabinetoffice.gov.uk/egov2005conference/documents/proceedings/pdf/051124declaration.pdf>

⁽⁴⁾ Sk. atzinumu par tematu “MODINIS” (CESE), ziņotājs — *Retureau*, OV C 61, 14.03.2003., 184. lpp.; atzinumu par tematu “IKT programmas MODINIS pagarinājums” (CESE), ziņotājs — *Retureau*, OV C 28, 03.02.2006., 89. lpp.; atzinumu par tematu “Nobeiguma ziņojums par e-Eiropu 2002” (CESE), ziņotājs — *Koryfidis*, OV C 220, 16.09.2003., 36. lpp.; atzinumu par tematu “Eiropas Tīkla un informācijas drošības aģentūra” (CESE), ziņotājs — *Lagerholm*, OV C 220, 16.09.2003., 33. lpp.; atzinumu par tematu “i2010 – Eiropas informācijas sabiedrība izaugsmei un nodarbinātībai” (CESE), ziņotājs — *Lagerholm*, OV C 110, 09.05.2006., 83. lpp.; atzinumu par tematu “E-pieejamība” (CESE), ziņotājs — *Cabra de Luna*, OV C 110, 09.05.2006., 26. lpp.; atzinumu par tematu “E-tirdzniecība un Go Digital” (CESE), ziņotājs — *McDonogh*, OV C 108, 30.04.2004., 23. lpp.; atzinumu par tematu “Elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu ES tiesiskais regulējums” (CESE), ziņotājs — *McDonogh*, OV C 97, 28.04.2007., 27. lpp.

⁽⁵⁾ Sal. atzinumu par tematu “i2010 e-pārvaldības rīcības plāns (IDA)” (CESE), ziņotājs — *Bento Gonçalves*, OV C 214, 10.07.1998., 33. lpp.; atzinumu par tematu “IDA programmas grozīšana” (CESE), ziņotājs — *Bernabei*, OV C 80, 03.04.2002., 21. lpp.; atzinumu par tematu “Iestāžu elektroniskie pakalpojumi” (CESE), ziņotājs — *Pezzini*, OV C 80, 30.03.2004., 83. lpp.

2.6. Komiteja ir norādījusi, ka “informatīvo sistēmu savietojamībai, sadalei, atkārtotai informācijas izmantošanai un administratīvo procesu apvienošanai ir būtiska nozīme, lai sniegtu lietotājiem interaktīvus, pastāvīgus un augstas kvalitātes e-pārvaldības pakalpojumus”,⁽¹⁾ un ir īpaši uzsvērusi šādus aspektus:

- Eiropas līmeņa pasākumus svarīgi pilnveidot ne tikai administrāciju un iestāžu, bet arī iedzīvotāju, uzņēmumu un organizētas pilsoniskās sabiedrības labā;
- lai nodrošinātu atbilstīgu informācijas pieejamības un apmaiņas drošības līmeni, ir nepieciešama efektīva Eiropas sertifikācijas iestāde;
- svarīgi nodrošināt tiešajiem lietotājiem pēc iespējas lielāku tīkla atpazīstamību, pieejamību un savietojamību;
- jāsekmē pasākumu veikšana dažādos līmeņos, lai nodrošinātu mūžizglītību lietotājiem un ļautu izmantot tīklu infras-truktūru mūžizglītības vajadzībām;
- ņemot vērā apstrādājamo datu jutīgumu, jānodrošina augsts tīklu drošības līmenis, veicot atbilstīgus aizsardzības pasākumus un vajadzības gadījumā nodrošinot drošus pārraides vadības protokolus gan centrālajā līmenī, gan dalībvalstīs.

2.7. Turklāt darba dokumentos, kas pievienoti 2007. gada novembra paziņojumam “Vienots tirgus 21. gadsimta Eiropai”, par kuru Komiteja ir sagatavojusi atzinumu⁽²⁾, ir daudzas atsaucis uz sadarbības instrumentiem elektroniskās datu apmaiņas jomā, piemēram, uz SOLVIT tiešsaistes tīklu, Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (IMI), bīstamo patēriņa produktu ātrās reaģēšanas sistēmu (RAPEX), dzīvu dzīvnieku izsekojamības un dzīvnieku slimību izziņošanas sistēmu (TRACES).

2.8. Turklāt vairākos pētījumos⁽³⁾ ir minēti daudzi šķēršļi, kas pārvaldes iestādēm neļauj īstenot pilnīgu pārrobežu un teritoriālo sadarbību. Tie ir koordinācijas trūkums, organizatoriskā elastīguma trūkums, atšķirīga institucionālā atbildība, juridisko sistēmu atšķirības, dažādas kultūras un politiskās pieejas, nepietiekams dialogs ar rūpniecības nozari, nepilnīgs rezultātu novērtējums un ar daudzvalodību saistīti šķēršļi.

2.8.1. Bez šiem šķēršļiem jāmin arī drošības un privātuma ieviešanas problēmas, kā arī nepietiekama administratīvo

procedūru saskaņošana starp dalībvalstīm. Būtu jāuzlabo arī muitas sistēmas savienošana tīklā, kā to vairākkārt ir prasījis EESK.

2.9. Komiteja uzskata, ka jāpieliek lielākas pūles koordinācijas nodrošināšanai attiecībā uz savietojamības, sadarbības un pieejamības veicināšanu, lai, pamatojoties uz kopīgu specifiskāciju un risinājumu minimumu un atvērto standartu efektīvu izmantošanu, varētu pilnībā gūt labumu no Eiropas Ekonomikas zonas bez robežām.

3. Komisijas priekšlikums.

3.1. Komisijas priekšlikums paredzēts, lai, īstenojot ISA programmu (Eiropas valstu pārvaldes iestāžu sadarbības risinājumi), atvieglotu Eiropas valstu pārvaldes iestāžu efektīvu un rezultatīvu pārrobežu un starpnozaru sadarbību, nodrošinot iespēju sniegt elektroniskus publiskos pakalpojumus Kopienas pasākumu un politiskās darbības atbalstam, īpašu uzmanību pievēršot vienotajam tirgum un novēršot dažādu elektronisko šķēršļu rašanos dalībvalstīs.

3.2. ISA programmas mērķis ir atbalstīt un veicināt

- kopīgu sistēmu izveidi un pilnveidi, atbalstot pārrobežu un starpnozaru sadarbību,
- novērtējumu par to, kā ierosinātie vai pieņemtie Kopienas tiesību akti ietekmē informācijas un sakaru tehnoloģijas (IST), kā arī IST sistēmu darbības plānošanu šādu tiesību aktu īstenošanas sekmēšanai,
- pašreizējo kopīgo pakalpojumu darbību un pilnveidi un jaunu kopīgu pakalpojumu radīšanu, industrializāciju, darbību un pilnveidi,
- pašlaik pieejamu, vairākkārt lietojamu vispārīgo rīku uzlabošanu, kā arī jaunu, vairākkārt lietojamu vispārīgo rīku izveidi, piegādi un pilnveidi.

3.3. Finanšu asignējums ISA programmas īstenošanai no 2010. gada līdz 2015. gadam ir noteikts 164,1 miljona euro apmērā, no kuriem 103,5 miljoni euro ir laika posmam līdz 2013. gada 31. decembrim, kā paredzēts finanšu plānā, un 60,6 miljoni paredzēti 2014.–2015. gadam.

⁽¹⁾ Sal. atzinumu par tematu “Iestāžu elektroniskie pakalpojumi” (CESE), ziņotājs — Pezzini, OV C 80, 30.03.2004., 83. lpp.

⁽²⁾ Sk. atzinumu par tematu “Vienots tirgus 21. gadsimta Eiropai” (CESE), ziņotājs — Cassidy, līdzziņotāji — Hencks un Cappellini (vēl nav publicēts Oficiālajā Vēstnesī).

⁽³⁾ Sk. www.egovbarriers.org

4. Vispārīgas piezīmes.

4.1. Komiteja ar pārliecību atbalsta pasākumus, kas nodrošina paplašinātā Eiropas vienotā tirgus efektīvu un optimālu darbību, un uzskata, ka, lai konkrēti nodrošinātu Līgumā paredzēto brīvību, ir svarīgi pilnībā ieviest sadarbības mehānismus, kas dotu labumu ne tikai administrācijām un iestādēm, bet arī iedzīvotājiem un organizētajai pilsoniskajai sabiedrībai kopumā.

4.2. Komiteja uzskata, ka, pat ja ir īstenotas pēc kārtas trīs vairākgadu programmas (*IDA I*, *IDA II* un *IDABC*), veiktie pasākumi joprojām ir nepietiekami, lai novērstu tirgus sadrumstalotību un visām tieši savienotajām valsts pārvaldes iestādēm nodrošinātu efektīvu Eiropas dimensiju, kas tām ļauj sniegt pakalpojumus bez šķēršļiem un diskriminācijas, tādējādi saglabājot tirgus vienotību un nodrošinot iedzīvotāju un Kopienas uzņēmumu tiesību ievērošanu visā Eiropas Savienībā.

4.3. Komiteja atbalsta Komisijas iniciatīvu uzsākt *ISA* programmu, ja netiks pagarinātas un atkal finansētas programmas, kuras īsteno kopš 1993. gada līdz šim brīdim, bet tiks nodrošināts, ka minētā iniciatīva būs efektīva un rezultatīva "Eiropas sadarbības stratēģija" un "Eiropas sadarbības sistēma" ⁽¹⁾, kas ir divi nepieciešami elementi integrētā vienotā tirgū, kā arī konkurētspējīgā un ilgtspējīgā Eiropas tautsaimniecībā atjaunotās Lisabonas stratēģijas ietvaros.

4.4. Komiteja aicina ne tikai īstenot *ISA* programmu, bet arī paredzēt spēcīgu Kopienas iniciatīvu, kas dalībvalstīm un Komisijai uzliek par pienākumu izmantot saistošus instrumentus, kuri sniedz jaunu drošību un dinamismu kopīgai pastiprinātās sadarbības sistēmai, kas valsts un privātajiem operatoriem un lietotājiem valstu un starptautiskā līmenī garantē drošus un pārredzamus kopīgus risinājumus.

4.5. Komiteja uzskata, ka jaunajā Eiropas sadarbības stratēģijā un kopējā regulējumā jānosaka Kopienas politiskās prioritātes, lai varētu efektīvi piemērot direktīvas un regulu priekšlikumus, kas pašlaik tiek izstrādāti.

4.6. Komiteja uzsver, ka joprojām nav veikti pietiekami pasākumi, lai nodrošinātu koordināciju un sadarbību ar citām Kopienas programmām, kas sniedz ieguldījumu jaunu ideju un risinājumu rašanā Eiropas sadarbības jomā, īpaši izmantojot Konkurētspējas un jauninājumu pamatprogrammu (stratēģiskā atbalsta programma *IST* jomā) un 7. pamatprogrammu

⁽¹⁾ Sk. lēmuma priekšlikuma 8. pantu (COM(2008) 583 galīgā redakcija).

pētniecības un izstrādes jomā, un, lai nodrošinātu sinerģiju, iesaka izveidot programmu koordinācijas komiteju sadarbības jomā, kuras sastāvā būtu par programmu pārvaldību atbildīgie vadītāji.

4.7. Komiteja uzskata, ka būtu jāpārbauda, vai jaunās operatīvās sistēmas, kuras izstrādā valsts pārvaldes iestādes, pilnīgi atbilst sadarbības principiem Eiropas līmenī. Šim nolūkam varētu izmantot iepriekšējas informēšanas mehānismus, kas izveidoti, izstrādājot jaunus tehniskos un tiesiskos standartus ⁽²⁾. Galvenais šķērslis ir saistīts ar kultūru: vēl joprojām ir pārvaldes iestādes, kas nav gatavas un pārliecinātas, ka Eiropas sadarbības sistēmā jāpieņem atvērti tehnoloģiskie un inovatīvie risinājumi.

4.8. Komiteja tādēļ uzskata, ka iniciatīvas sekmīgas īstenošanas priekšnoteikums ir izglītības un informācijas kampaņa un Eiropas līmenī organizētas regulāras konferences par tiesiskās pakalpojumiem, lai, pamatojoties uz pārvaldes iestāžu salīdzinošu novērtēšanu, dažādos līmeņos veiktu pārbaudes un pastāvīgi pārorientētu darba programmu.

4.9. Lai panāktu digitālo konvergenci, jānodrošina aprīkojuma, platformu un pakalpojumu savietojamība, drošība un ticamība, identitātes un tiesību pārvaldība ⁽³⁾, pieejamība un lietojamības vienkāršība, tāpat arī no valodas neatkarīgu informātikas sistēmu un tehnisku struktūru izmantošana, kā arī pastāvīga apmācība lietotājiem, jo īpaši vajātajām grupām, lai nepieļautu sociālo atstumtību.

4.10. Komiteja uzsver, ka elektroniskajā pārvaldībā (e-pārvaldība) svarīga nozīme ir "atklātā pirmkoda programmatūrai, lai nodrošinātu drošību un ilgtspēju, kā arī informācijas un maksājumu konfidencialitāti", tāpat arī "atklātā pirmkoda pieejamībai, lai garantētu koda saglabāšanu, stabilitāti un drošību, pat ja izdevējs vairs nav atrodams" ⁽⁴⁾.

4.11. Komiteja uzskata, ka būtu jāizstrādā Eiropas metode, kā aprēķināt izmaksu lietderību pārvaldes iestāžu ieviestajiem sadarbības pakalpojumiem (*PEGS*) ⁽⁵⁾, ņemot vērā ne tikai no ieguldījumiem gūtos ienākumus un ieguvumus īpašuma, elastīguma ziņā un administratīvā sloga samazināšanas ziņā, bet arī — un jo īpaši — minēto pakalpojumu kopējo vērtību, kas iedzīvotājiem un uzņēmumiem nodrošina funkcionējošu un uzticamu vienoto tirgu.

⁽²⁾ Sk. Padomes 1985. gada 7. maija Rezolūciju par jaunu pieeju tehniskai saskaņošanai un standartizācijai (OV C 136, 04.06.1985., 1. lpp.): "[...] vienošanās saskaņā ar Direktīvas 83/189/EEK mērķiem veikt ātru Kopienas apspriešanos piemērotā līmenī."

⁽³⁾ Sal. atzinumu par tematu "Tiklu drošība / elektroniskā komunikācija" (*CESE*), ziņotājs — *Retureau*, OV C 48, 21.02.2002., 33. lpp.

⁽⁴⁾ Sal. atzinumu par tematu "Datorizpildāmu izgudrojumu patentēšana" (*CESE*), ziņotājs — *Retureau*, OV C 61, 14.03.2003., 154. lpp.

⁽⁵⁾ *PEGS* — *Pan-European e-Government Services* (Eiropas e-pārvaldības pakalpojumi).

4.12. Komiteja uzskata, ka daudzās jomās jāstiprina Eiropas sadarbības sistēmas pamatprincipu kopums, kurā ir ietverti kopīga prioritāšu redzējuma politiskie aspekti, tiesību aktu saskaņošanas juridiskie aspekti, kā arī tehniskie, semantiskie un organizatoriskie aspekti.

4.13. EESK uzskata, ka, no sociālā viedokļa raugoties, laba prakse būtu, ja *EUPAN/TUNED* neformālā dialoga ietvaros ⁽¹⁾ valsts iestādes uzsāktu Eiropas līmeņa dialogu ar ieinteresētajām administrācijas iestādēm, lai iesaistītu iedzīvotājus un nodrošinātu viņiem nepieciešamo informāciju.

4.14. Runājot par pastāvošajiem vispārējiem instrumentiem un jaunajiem instrumentiem attiecībā uz *GPSCM* ⁽²⁾ konceptuālo modeli, ko ir izstrādājusi Komisija un dalībvalstis,

- skaidri jānosaka, kāda loma, tiesības un atbildība ir datu īpašniekiem, operatoriem un lietotājiem kopīgas pārrobežu dimensijas radīšanā ar kopīgas, standartizētas un vienotas pieejas palīdzību;
- pārvaldes iestādēm jāpieņem minētais modelis kā ieguldījuma neatņemama sastāvdaļa, lai savas sadarbības sistēmas pielāgotu kopējām veikspējas novērtēšanas sistēmām pārrobežu procesos;

- jāizveido vai jānostiprina valsts identifikācijas, autentiskuma noteikšanas un sertifikācijas infrastruktūras, lai nodrošinātu augstu ticamības un uzticēšanās līmeni starp lietotājiem un pakalpojumu sniedzējiem.

4.15. Komiteja uzskata, ka jānosaka kopējs regulējums par atvērtiem tehniskajiem un normatīvajiem standartiem, kurus minētajā jomā ir izstrādājusi Eiropas Standartizācijas komiteja (*CEN*), Eiropas Elektrotehnikas standartizācijas komiteja (*CENELEC*) un Eiropas Telekomunikāciju standartu institūts (*ETSI*); tādējādi visām ieinteresētajām pusēm būtu iespējams tos piemērot.

4.16. Komiteja uzskata, ka jāaicina izmantot atklātā pirmkoda programmatūru, kas pārvaldes iestādēm ļauj pētīt, nomainīt, izplatīt un atkārtoti izmantot programmatūru risinājumus, kuri ir ļoti noderīgi pārvaldes iestādēm ne tikai izmaksu efektivitātes ziņā, bet arī lai pārbaudītu standartu piemērošanu, operatīvo nodrošinājumu jomās, uz kurām neattiecas licenču un autortiesību uzliktie ierobežojumi, un lai pārbaudītu pieņemto risinājumu dzīvotspēju ilgtermiņā, kā arī vietējo prasību ievērošanu.

Briselē, 2009. gada 25. februārī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Mario SEPI

⁽¹⁾ *EUPAN* — *European Public Administration Network* (Eiropas valsts pārvaldes iestāžu tīkls) ir ES valsts pārvaldes iestāžu ģenerāldirektoru neformālā tīkla pašreizējais nosaukums; *TUNED* — *Trade Union Network for European Dialog* (arodbiedrību sadarbības tīkls Eiropas dialoga veidošanai).

⁽²⁾ *GPSCM* — *Generic Public Services Conceptual Model* (vispārējs konceptuālais publisko pakalpojumu modelis).